

Экономикалық әлеуметтану

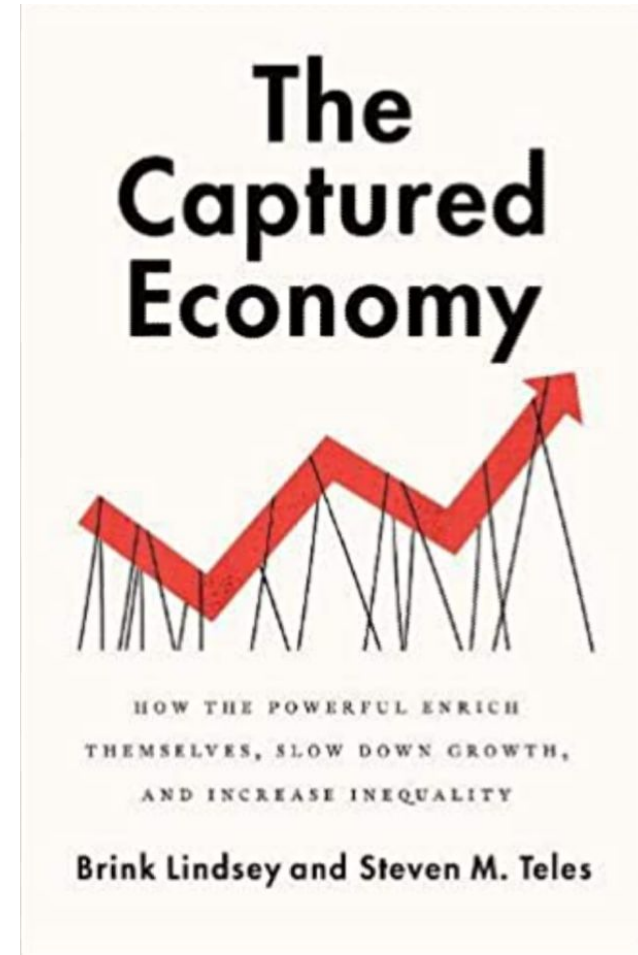
Экономикалық әлеуметтану-экономика саласы мен экономикалық қатынастардың әлеуметтік жағын зерттейтін ғылым.

Экономикалық әлеуметтану дербес ғылым ретінде XX ғасырдың ортасында АҚШ-та пайда болды.

Өндірістік қатынастарға экономикалық факторлармен қатар адами факторлар да есептеледі.

Экономикалық әлеуметтану экономиканы онда әрекет етуші топтардың белсенділігімен, олардың мүдделерімен, мінез-құлқымен және өзара әрекеттесуімен дамитын әлеуметтік процесс ретінде қарастырып, сипаттайды. Экономикалық әлеуметтанудың объектісі-қоғамның экономикалық саласы. Экономикалық әлеуметтанудың пәні:

1. Әлеуметтік құрылымның элементтері ретіндегі экономиканың әлеуметтік қатынастары, байланыстары мен құрылымы.
2. Қоғам мүшелерінің экономикалық әрекеттері мен экономикалық мінез-құлқы.

Economics

Second Edition

Making Sense of the Modern Economy

Экономика саласындағы әлеуметтанулық зерттеудің негізгі салалары:

1. Экономикалық институттардың эволюциясы.
2. Экономикалық және кәсіби стратификация мен мобильділік, экономикалық теңсіздік проблемалары.
3. Адамдардың әлеуметтік қатынастары мен экономикалық мінез-құлықтарының типтері.
4. Экономикалық сана мен ойлаудың элементтері. Мәселен, құндылықтар, стереотиптері, мінез-құлық модельдері.
5. Экономикалық ұйымдардың құрылымы.
6. Кәсіпкерлік пен бизнес формаларының әлеуметтануы.

Әлеуметтік және мәдени факторлардың нақты бір қоғамның экономикасына әсер етуін зерттеу.

Экономикалық әлеуметтанудың міндеттері- экономикалық құбылыстар мен процестердің әлеуметтік интерпретациясы. Экономикалық әлеуметтанудың негізін қалаушылар:

1. Огюст Конт индустриалды қоғам теориясы мен өнеркәсіптің адам мен мәдениетке ықпал етуін зерттеуді дамытады. Өнеркәсіптің дамуы адамның өмір сүруін жақсартып қана қоймай, тұлғаны өзгертіп, әлеуметтік тәртіпті бұза да алады.
2. Карл Маркс жаттану терминін енгізді. Ондай адамдар өз табиғаты бойынша азат, қатынасқа және жасампаздыққа бейім деп санайды. Алайда, олар бұл қасиеттерден таптық қоғамда айырылады.
3. Герберт Спенсер назарын әлеуметтік даму мен әлеуметтік эволюциясы мәселелеріне аударды.
4. Фердинанд Теннис заманауи қоғам мен дәстүрлі қоғамды салыстырды.
5. Эмиль Дюркгейм шешуші рөлді жекеменшікке, бәсекеге, еркін кәсіпкерлікке емес, адамдардың ынтымақтастығы мен бірігуіне, әлеуметтік қатынастар мәдениетіне, әлеуметтік ұйымшылдыққа береді.
6. Макс Вебер дәстүрлі қоғамды капиталистік қоғамға қарсы қояды. Капитализм бұл-пайданың соңына ұдайы түсу мен еркін жұмыс күші нарығының тиімді ұйымдастырылуы.

Monthly Briefing

No. 113

1 April 2018

Global issues

Stronger global economic growth, but risks are building

Over the last several months, short-term prospects for the world economy have continued to strengthen. This stems from a further uptick in the growth outlook for developed economies in 2018, on the strength of accelerating wage growth, broadly favourable investment conditions, and the short-term impact of a fiscal stimulus package in the United States. Many commodity-exporting countries will also benefit from the higher level of energy and metal commodity prices.

However, in parallel we have seen rising economic risks, including a rise in the probability of trade conflicts between major economies. The United States has announced the introduction of tariffs on specific imported goods, and other countries have reacted by drawing up plans for retaliatory measures. China's trade practices have come under increased scrutiny by the United States and the European Union (EU), especially pertaining to technology transfer and intellectual property rights. The United States has announced a set of tariffs specifically targeting imports from China, and China has in turn also announced tariffs on a set of imports from the United States. A move towards a more fragmented international trade landscape could reverse recent improvement in the global economy.

Summary

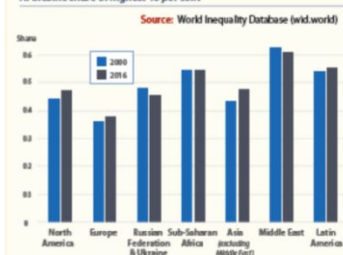
- Short-term prospects for the world economy continue to strengthen, but more efforts are needed to ensure the gains are widely shared
- Weak productivity growth and a lack of secure employment are constraining progress in many countries in Africa, Latin America and Western Asia
- Rising inequality in China and India poses a risk to medium-term growth prospects

Will stronger global economic growth deliver improvements in living standards on a broad scale?

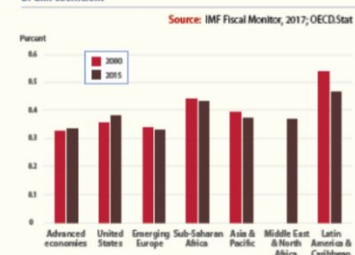
As emphasized in the *World Economic Situation and Prospects 2018*, the improvement in macroeconomic conditions offers policymakers greater scope to address some of the deep-rooted barriers that continue to hamper more rapid progress towards the Sustainable Development Goals. The rise in economic risks makes this challenge all the more imperative. These objectives include ensuring that the gains from stronger macroeconomic growth are widely shared, enabling progress towards targets such as reducing inequality, eradicating poverty and creating decent jobs for all.

Figure 1
Measures of Inequality

A. Income share of highest 10 per cent

B. Gini coefficient

Note: Regional aggregations are based on source data aggregations and are not strictly comparable to groupings used in the *World Economic Situation and Prospects*, but are illustrative of the regional tendencies.

Published on the first business day of the month by the Global Economic Monitoring Unit: Helena Afonso, Grigor Agabekian, Matthias Kempf, Dawn Holland, Poh Lynn Ng, Ingo Pitterle, Michal Podolski, Sebastian Vegara and Yasuhisa Yamamoto, supported by Ian Cox, Andrea Grazziano, Leah C. Kennedy and Gabe Scelta.
Contact email: holand@jun.org, <http://www.kit.jyu.org/brief>

Экономикалық әлеуметтанудың негізгі категориялары:

1. Жалпығылыми категориялар-құрылым, жүйе, қызмет, тұрақтылық, өзгергіштік, даму және т.б
2. Жалпы әлеуметтік категориялар-өзге әлеуметтік ғылымдардан алынған. Мәселен, экономикалық теориядан-нарық, өндіріс, тұтыну, бөлу, меншік, бәсеке, айырбас және т.б
Философиядан-қоғамдық сана, қоғамдық қатынастар, заңдылықтар, мәдениет. Әлеуметтік психологиядан-ұжым, тұлға, мотивация, идентификация. Жалпы әлеуметтанудан-әлеуметтік қатынастар, топтар, ұйымдар, институттар, әлеуметтік құрылым және стратификация.
3. Арнайы категориялар-экономикалық әрекет, шаруашылық мотивация, экономикалық стратификация, экономикалық мүдделер, стереотиптер, келісімшарттық қатынастар.

Guide to Economic Indicators

The
Economist

Making Sense of Economics

Sixth Edition

Экономикалық жүйенің типтері:

Дәстүрлі жүйе-барлық әрекеттер рулық дәстүрлерге сүйеніп, құндылықтар туыстық принциппен бөлінеді.

Жоспарлы жүйе- әрекеттердің барлығы жоғарыда нұсқалып, құндылықтар жоспарлы түрде бөлінеді.

Нарықтық жүйе-еркін бәсекеге, сұраныс пен ұсыныстарға негізделген жүйе.

Аралас жүйе- нарық заңдарына сүйенетін, бірақ, мемлекеттік реттеуді қажет ететін жүйе.

Экономикалық әлеуметтану экономикалық процестерді адамдардың іс-әрекеті, қызметінің жемісі ретінде қарайды. Қоғамдағы адамдардың материалдық тұрмыс жағдайы әр-түрлі болғандықтан, олардың мұқтаждығы, талап-тілектері де, тұтыну дәрежелері де әр-түрлі. Сондықтан, олар қоғамда әр-түрлі қызмет атқарады.

The Economists' Hour

How the False Prophets of Free Markets Fractured Our Society

Экономикалық-әлеуметтік адамның моделі:

Адам-тәуелсіз. Ол жеке қалаулары бойынша өз бетінше шешімдер қабылдай алады.

Адам-менмен, эгоист. Ол тек өз мүддесін ойлап, өз пайдасын көбейтуге ұмтылады.

Адам-рационалды. Ол қойған мақсатына ретімен жетеді, жету құралдарын есептеп алады.

Адам-хабардар. Ол өз қажеттіліктерін және оларды қанағаттандыруға мүмкіндік беретін жолдарды да жақсы біледі, бәрінен хабары бар.

Назарыңызға
рахмет!

